

Ajankohtaista asiaa työsuojeluvaltuutetuilta

Yhteysopettajapäivät
1.3.2024

Työsuojeluvaltuutetut
Timo Saarinen
Tommi Rasilainen

Helsinki

OPETUSALAN TURVALLISUUDEN KOKONAISMALLI (Teperi ym. 2018)

Turvallisuuspoikkem ilmoituksen merkitys ja hyöty

- Tehdään tapahtunut **uhka tai väkivalta näkyväksi**
- **Yksilötuki:** tapahtuma esihenkilölle tiedoksi (vaaran vakavuuden tuntu), yksilökäsittely sekä tarvittavat tukitoimet, jos siitä seuraa jatkotoimia.
- **Työyhteisön kehittämisen väline:** tapahtumien koottu käsittely yhdessä työyhteisössä 1-2 kuukauden välein ja sovitaan tai kerrataan toimintakäytänteet (turvallisuusympyrän hyödyntäminen).
- Linjajohto/johto, työsuojaletuimijat ja turvallisuustoimijat näkevät ilmoitukset. He saavat viikoittain koosteen ed. viikon ilmoituksista: työsuojaletun yleinen ja vakavuustason seuranta, mahd. yhteydenotto esihenkilöön tilanteen hallinnan tuen näkökulmasta.
- Ilmoitustilastojen käsittely palvelukokonaisuus- ja toimialatasolla: uhka- ja väkivaltatilanne-ilmoitukset käsitellään johdon kanssa sekä henkilöstötoimikunnissa 2-4x/ vuosi. Käsittelyssä korostetaan ja kehitetään ennakoititoimia.

Ennakointi ja yhteinen oppiminen, ennakoiva turvallisuuskulttuuri

Turvallisuus tehdään yhdessä

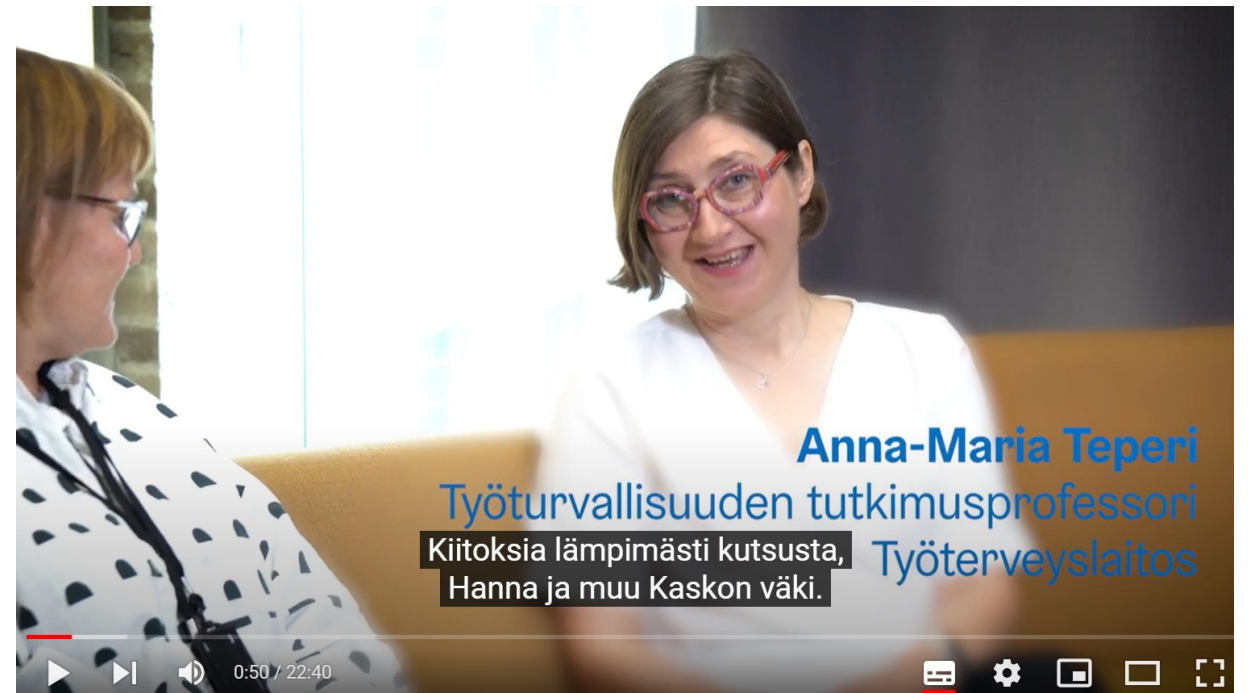
Turvallisuus tehdään yhdessä

Yhteistoimintafoorumi syksy 2023

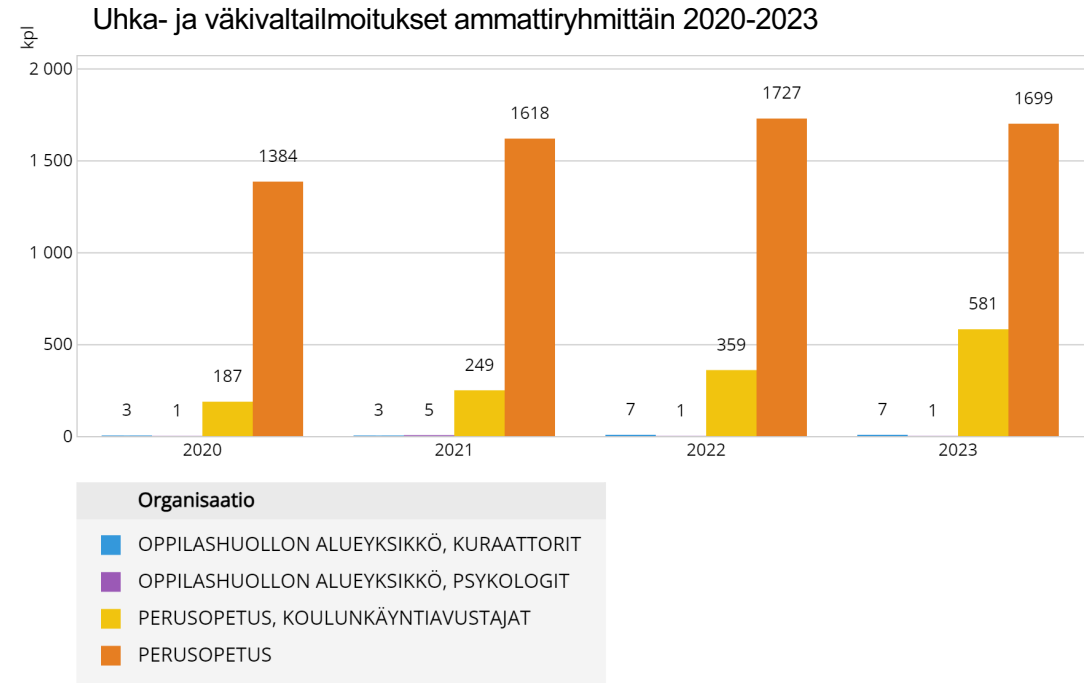
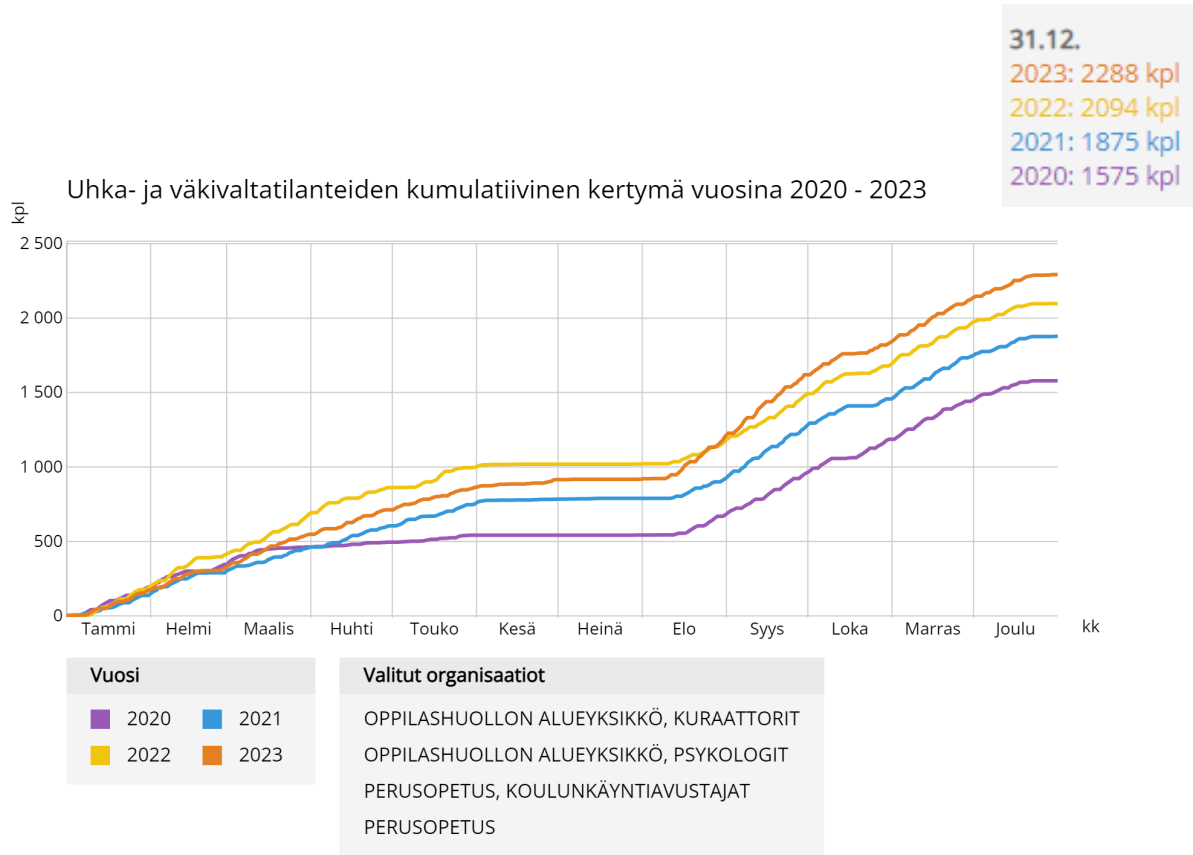
Helsinki

- Turvallisuus tehdään yhdessä –video
- https://www.youtube.com/watch?v=SDi7C6gh_BU

Helsinki

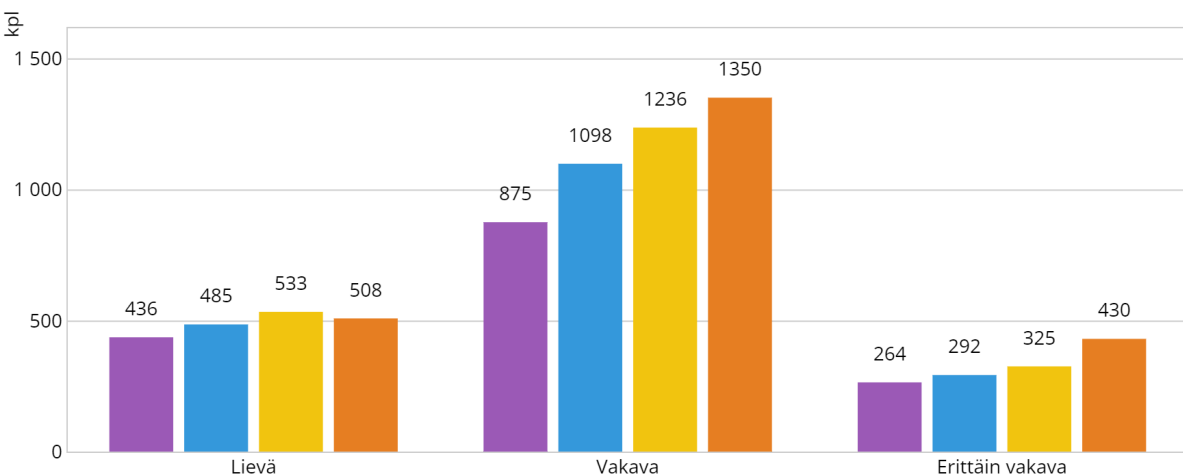

Uhka- ja väkivaltailmoitukset perusopetuksessa 2020-2023

Uhka -ja väkivaltatilanteiden vakavuus ja luonne

Uhka- ja väkivaltatilanteiden vakavuus vuosina 2020 - 2023

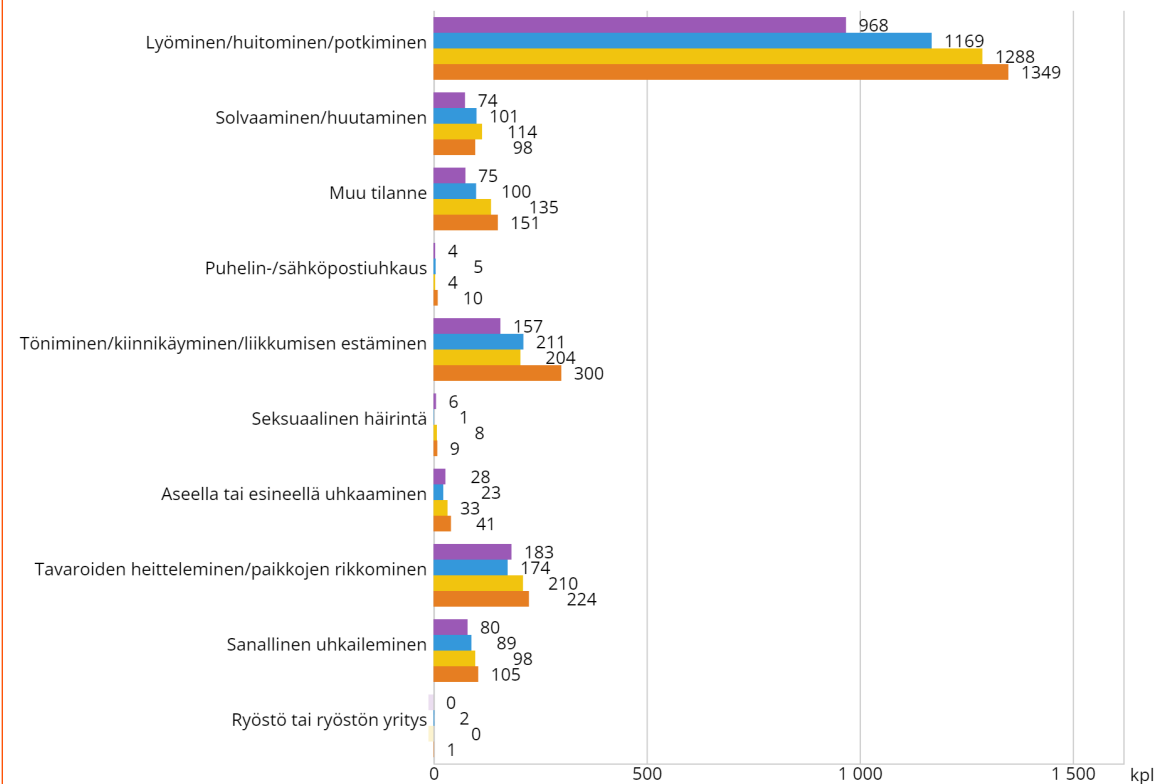

Vuosi	
2020	2021
2022	2023

Valitut organisaatiot	
OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, KURAATTORIT	
OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, PSYKOLOGIT	
PERUSOPETUS, KOULUNKÄYNTIAVUSTAJAT	
PERUSOPETUS	

Tapahtuman vakavuus (ilmoittajan arvio) *	
■ ☐ Lievä	Lievä uhkailu, sanallinen pakottaminen, vaatiminen tai tilanne koetaan jollakin muulla tapaa uhkaavaksi. Myös lasten ja vanhusten lievät fyysiset teot (töniminen, läpsiminen, huijominen jne.)
■ ☐ Vakava	Lievä fyysinen tai psyykinen väkivalta, välitön yritys vahingoittaa sekä vakavat uhkaukset.
■ ☐ Erittäin vakava	Fyysinen väkivalta, välitön yritys vahingoittaa vakavasti sekä erittäin vakavat uhkaukset.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden luonne vuosina 2020 - 2023

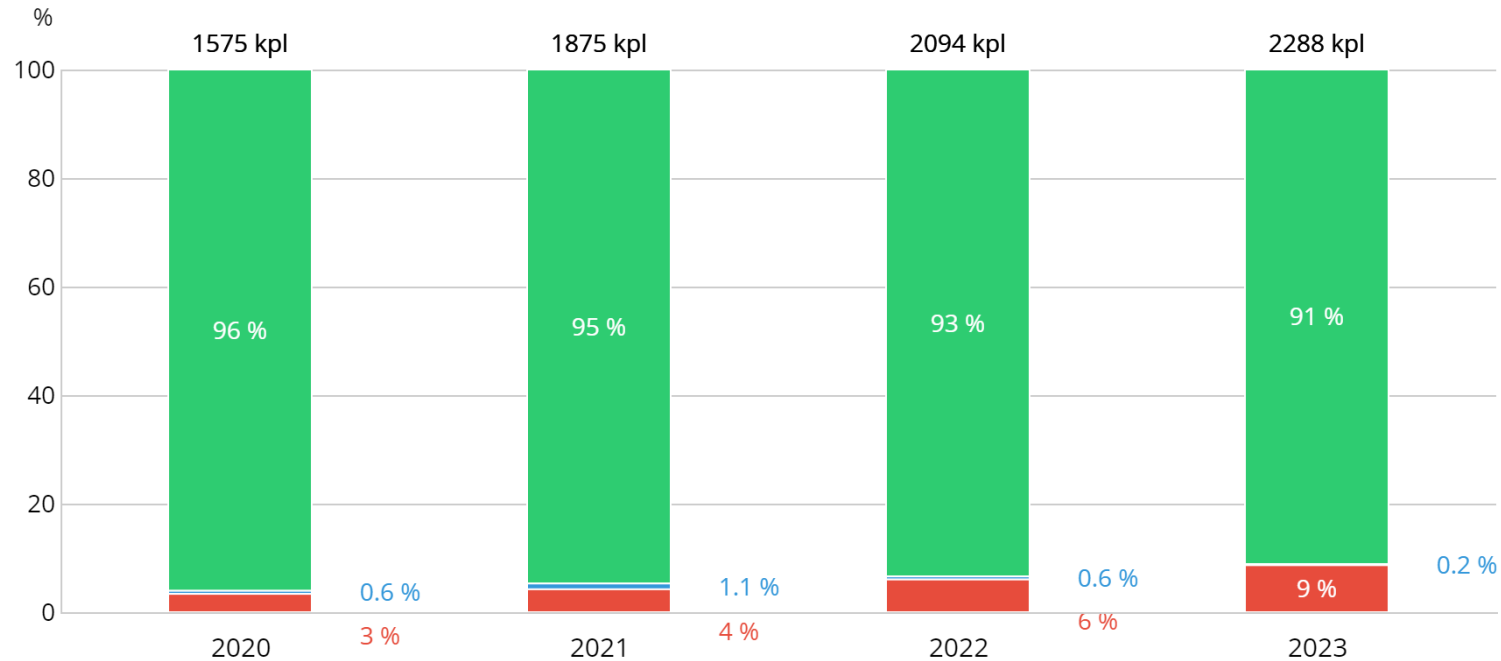

Vuosi	
2020	2021
2022	2023

Valitut organisaatiot	
OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, KURAATTORIT	
OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, PSYKOLOGIT	
PERUSOPETUS, KOULUNKÄYNTIAVUSTAJAT	
PERUSOPETUS	

Käsittelemättömien ilmoitusten määrä

Uhka- ja väkivaltatilanteiden käsittely vuosina 2020 - 2023

Käsittelyn tila

- Ilmoitus tutkittu ja toimenpiteitä määritelty
- Ilmoitus tutkittu, mutta toimenpiteitä ei määritelty
- Ilmoitusta ei tutkittu eikä toimenpiteitä määritelty

Valitut organisaatiot

OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, KURAATTORIT
OPPILASHUOLLON ALUEYKSIKKÖ, PSYKOLOGIT
PERUSOPETUS, KOULUNKÄYNTIAVUSTAJAT
PERUSOPETUS

Työn vaarojen arvioinnin TOP10 Perusopetuksen kouluissa

Kuvatut riskit 2020-2023

2023

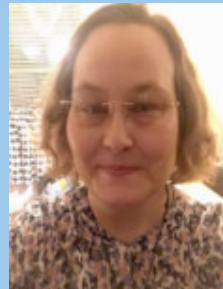
Uhka- ja väkivaltatilanneilmoitusten analysointi, riskin arviointi ja käsittelyprosessin tuki

**Timo
Saarinen**

**Therese
Andtfolk**

Pihla Alava

**Hanna
Näremaa-
Perälä**

Turvallisempaa työtä tekoälyn avulla

Helsinki

**Kasvatuksen ja koulutuksen
toimiala - KASKO**

LOIHDE

**Yrityskumppanimme
Loihde Advance Oy**

**Tukea digitalisaatiokokeiluihin
kaupungin työntekijöille**

Taustaa

ONGELMA

Perusopetuksen henkilöstö kokee työssään paljon **uhkaa** tai **väkivaltaa**.

Uhka- ja väkivaltailmoituksissa **toimenpiteitä määrittelemättä**.

Jälkihoito ja tukitoimet eivät aina vastaa tarpeita.

Ilmoituksesta ei koeta olevan juurikaan hyötyä ja miksi pitäisi vaivautua ilmoittamaan.

KEINOJA?

Työsuojeluilmoitusjärjestelmään kertyneitä ilmoituksia analysoidaan tekoälyn avulla.

Saadaan ehdotuksia **toimenpiteistä** turvallisuustilanteen normalisoimiseksi.

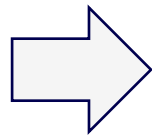
Kun ilmoituksesta koituu **konkreettista hyötyä**, se motivoi työntekijöitä ilmoittamaan myös tulevista tapahtumista.

Pystytään paremmin ennakoimaan ja myös **ennaltaehkäisemään** tilanteita.

Kokeilun tavoite ja eteneminen

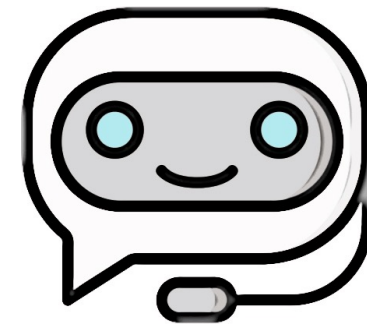
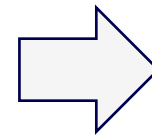
Kokeilun tavoitteena oli kehittää tekoälyn avulla **ennakoivaa turvallisuuskulttuuria** ja työntekijäkokemusta sekä edistää turvallisuudentunteen ja -hallinnan sekä **ennakoivan turvallisuusjohtamisen** toteutumista Helsingin kaupungin Kasvatus ja koulutus toimialalla

Kokeiludatana suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen työntekijöiden tekemiä uhka- ja väkivaltilanneilmoituksia sekä niihin liittyviä esihenkilöiden kirjaamia toimenpiteitä.

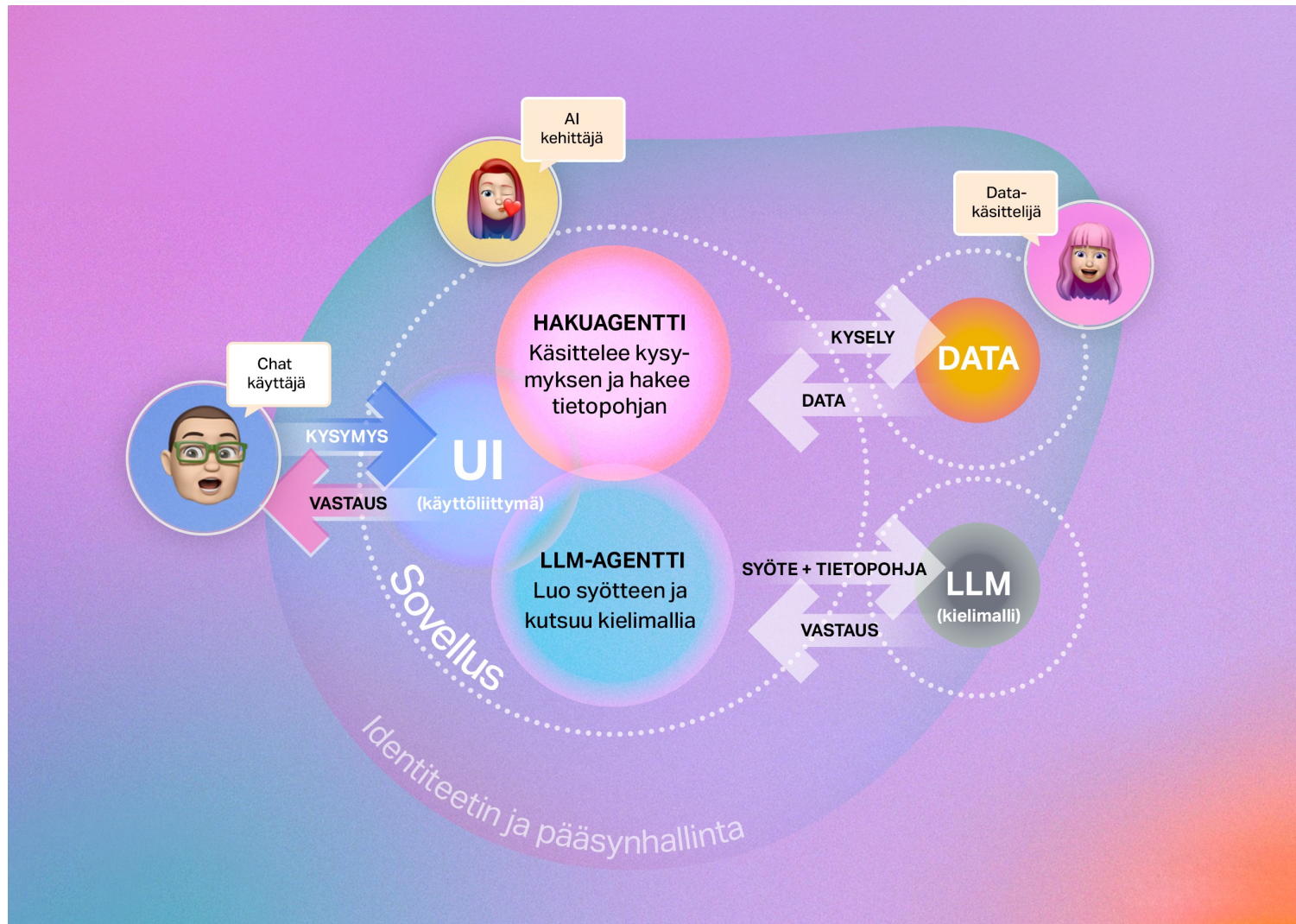
Tavoittelimme erityisesti uhka- ja väkivaltilanneilmoitukseen soveltuvia tekoälyn tuottamia **toimenpide-ehdotuksia**.

Samalla analysoimme kokeiludataa työsuojeluvaltuutetun tehtävän ja tiedolla johtamisen näkökulmista

Saimme kokeilun lopputulemana kehitettyä **botin**, joka antaa toimenpide-ehdotuksia tilanteen jälkihoitoon, kun sille kerrotaan tapahtumakuvaus.

Tiedolla johtamista tukevan ratkaisun kehittäminen

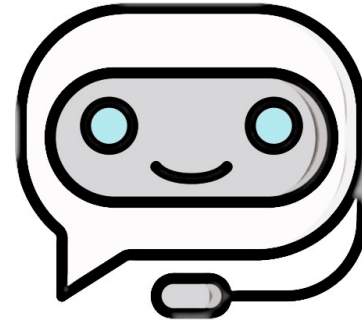

Tuotokset

Voidaanko sovittujen toimenpiteiden avulla palauttaa turvallisuuden tunne?

Minkälaista tukea tapahtuman jälkeen työntekijälle pitäisi antaa?

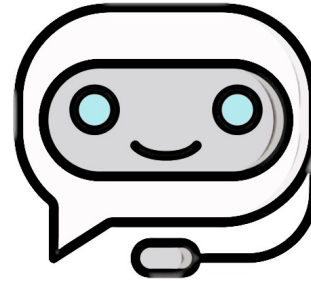

Turvallisuuden tunnetta ei voida palauttaa sovittujen toimenpiteiden avulla.

Työntekijälle tulisi tarjota tapahtuman jälkeen erilaista tukea, kuten keskusteluapua, mahdollisuus purkaa kokemuksiaan ja saada tukea työyhteisöltä. Tärkeää on myös varmistaa, että työntekijä tietää, että hänen kokemuksensa ja tunteensa ovat tärkeitä ja että hänellä on oikeus saada apua ja tukea tarvittaessa.

Tuotokset

Botti vastaili välillä päättömiä.

Lapset ovat toimineet asiakkaina tai vanhempien roolissa olleet lapsia varhaiskasvatuksessa, olleet potilaita terveydenhuollossa.

Myös eräs diabetesta sairastava oppilas joutui pidätetyksi, kun hän ei noudattanut hoito-ohjeitaan.

Unfortunately, I was not able to answer your question, because of the following error: This model's maximum context length is 4096 tokens. However, your messages resulted in 20820 tokens. Please reduce the length of the messages.

Luokittele toimenpide-ehdotukset.

Tuotokset

Turvallisuuspoikkeamat

Hei! Voit kysyä tietoja turvallisuuspoikkeamista. Tässä ovat saatavilla olevat sarakkeet:

- Uhkaaja
- Turvallisuuspoikkeaman kuvaus
- Tapahtuman vakavuus (uhka- ja väkivaltatilanteet)
- Oletko saanut Hetipurkua tai muuta keskustelutukea
- Toimenpide-ehdotukset/jo tehdyt toimenpiteet
- Turvallisuuspoikkeaman aiheuttaja
- Tutkinnan tila
- Lisätietoa turvallisuuspoikkeaman tutkinnasta

Syötä Turvallisuuspoikkeaman kuvaus

Chat with CSV

Enter your query

Chat with CSV

Lopputuotoksena web-pohjainen käyttöliittymä, johon syötetään turvallisuuspoikkeaman kuvaus, johon tekoäly tuottaa toimenpide-ehdotuksia.

Vastaukset muodostetaan käytettävissä olevasta data-aineistosta.

Datasta voidaan kysyä myös tarkempia tietoja esim. käsittelyaikoja, vakavien ja lievien tapahtumien suhdetta ja muutoksia näissä, tutkinnan ja toimenpiteiden määrittelyn nopeutta, hitautta tai toteutumattomuutta.

Huom!

Huomaathan, että jos sinulla on kaksi kysymystä, erottele ne kahdeksi erilliseksi kysymykseksi. Näin varmistetaan, että kumpaankin kysymykseen vastataan erikseen ja tehokkaammin

Esimerkki:

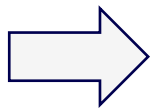
Kysymys 1: Kuka oli uhkaaja turvallisuuspoikkeamassa?

Kysymys 2: Mitä toimenpiteitä on tehty turvallisuuspoikkeaman johdosta?

Kokeilun opit

Opimme kokeilun aikana että datan laatu ja kysymyksen asettelu ovat merkittäviä tekijöitä toivotun lopputuloksen saamiseksi. Botti vastailee asetettuihin kysymyksiin saatavilla olevan data-aineiston perusteella.

Opimme että työsuojeluilmoitusjärjestelmässämme ei ole riittävästi toimenpidekuvauksia, toimivia ratkaisuja että tekoäly voisi antaa riittävän hyviä vastauksia ja ratkaisuja haluamiimme kysymyksiin tai ongelmiin.

Työsuojelujärjestelmän toimenpide-osiota tulee kehittää ja datan laatua kohentaa havaintojemme pohjalta.

Chatbot neuvonantajana tai ohjaajana voi antaa lisäarvoa turvallisuuspoikkeamien käsittelyyn, mutta tämä riippuu täysin käytettävissä olevasta aineistosta.

Odotukset kokeilun lopputulemasta olivat kovemmat kuin mihin realistisesti oli mahdollisuus. Tekoäly ei ole ylikuonnollinen viisaus, joka tuottaa vastauksia tyhjästä.

Mitä kokeilun jälkeen?

Viemme viestiä tarpeesta kehittää datan laatua ja määrää.

Saimme monta kehittämisajatusta Työsuojelupakin toimenpide osioon.

Loppukäyttäjiä palveleva ratkaisu edellyttää toisen teknisen ratkaisun käyttöönottamista, jonka rakentamista ehdittiin vähän aloittaa kokeilun loppuvaiheessa.

Kokeilulle jatkoa?

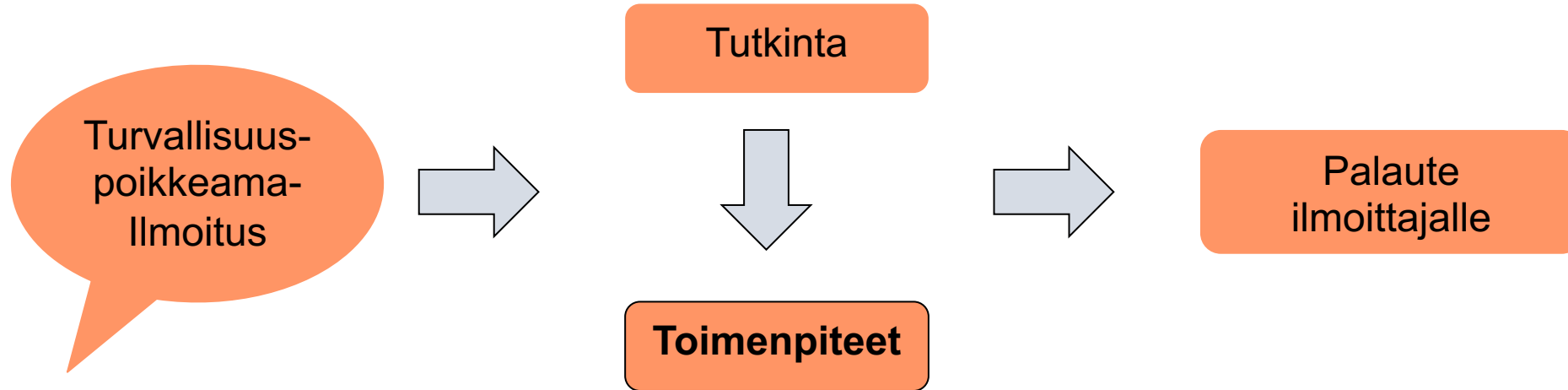
Työsuojelujärjestelmässämme on paljon dataa tekoälylle hyödynnettäväksi mm:

- Työn vaarojen arvioinnit
- Työtapaturmailmoitukset
- Palo- ja pelastussuunnitelmat
- Työpaikkaselvitysraportit
- Turvallisuuskävelyjen huomiot
- Ympäristöpalvelun raportit

Edellä mainittuja dokumentteja voitaisiin käsitellä rinnakkain työyksikkökohtaisesti.

Ilmoitusjärjestelmä Työsuojelupakin kehittäminen

Turvallisuuspoikkeaman ilmoittamis- ja käsittelyprosessi

Turvallisuuspoikkeaman ilmoittaminen

Perustiedot

Etunimi * Timo i

Sukunimi * Saarinen i

Työyksikkö * KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA i

Tapahtumapaikka * i

Tapahtuma-aika (pvm ja kellonaika) * pp.kk.vvvv 13 tt.mm 🕒

Uhkaaja *
 Asiakas/vanhempi
 Potilas
 Omainen/vieras
 Oppilas
 Lapsi (Varhaiskasvatus)
 Joku muu

Tapahtuma *
solvaaminen/huutaminen ▼ i

Mitä tapahtui? *
Mahdollisimman tarkka kuvaus siitä mitä tapahtui. Kuvaukseen ei tule kirjoittaa nimiä, nimimerkkejä tai muita vastaavia tietoja, joista henkilöt ovat tunnistettavissa. i

0/600 merkkiä

Ilmoituksen tutkinta

Mitkä tekijät myötävaikuttivat tapahtuman syntyyn?
Voit valita koko listalta yhden tai useamman kohdan. *

Johtamiseen liittyvät tekijät

- Työn organisointi, johtaminen tai henkilöresurssointi
- Työopastus, perehdyttäminen tai koulutus
- Työohjeet ja toimintamallit
- Työturvallisuusasioiden käsittely työpaikalla (turvallisuuspoikkeamat, työtaturmat, vaarojen arviointi)

Työympäristöön liittyvät tekijät

- Tilojen soveltuvuus kyseiseen työhön
- Huonekalujen tai tavaroiden sijoittelu
- Siisteys ja järjestys
- Työolosuhteet (esim. melu, valaistus)

Inhimilliset tekijät

- Tiedonkulku
- Tekeminen poikkiesi rutiineista
- Työohjeista tai toimintamalleista poikkeaminen
- Odottamaton tilanne

0/400 merkkiä

Kulunvalvonta, hälytysjärjestelmät ja vartiointi

- Puutteelliset tai toimimattomat hälytysjärjestelmät
- Puutteita kulunvalvonnassa / vartiointissa / vahtimestaripalveluissa

Muut mahdolliset tekijät

- Muu tekijä

Yleisin tutkinnassa löytyvä syy on:

1. Muu tekijä
2. Odottamaton tilanne

Löydetyt syytekijät	Osuus	Määrä
☐ Työn organisointi, johtaminen tai henkilöresurssointi	1.2 %	89 kpl
☐ Työohjeet ja toimintamallit	0.8 %	62 kpl
☒ Odottamaton tilanne	33.9 %	2545 kpl
☐ Tekeminen poikkiesi rutiineista	0.7 %	54 kpl
☒ Muu tekijä	61.5 %	4623 kpl
☐ Kaikki muut yhteensä	1.9 %	141 kpl
Yhteensä	100 %	7514 kpl

Toimenpiteiden määrittely

Toimenpiteet on nykyisellään liian helppo ohittaa!

Miksi toimenpiteitä ei tarvittaisi?

Mininissään toimenpiteenä pitäisi olla keskustelu työntekijän ja esihenkilön välillä?

Kirjaa tähän toimenpide, jolla pyritte ennaltaehkäisemään vastaavanlaisia tapauksia

Vaatiiko toimenpiteitä Ei Kyllä

Toimenpide / Perustelu
miksi toimenpiteitä ei tarvita *

0/400 merkkiä

- Lisätoimenpiteinä esim:
 - Onko työntekijälle annettu Heti-purku-keskustelu mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen?
 - Onko työntekijällä riittävää osaamista uhka- ja väkivaltatilanteisiin? Onko työntekijä saanut Mapa-koulutuksen?
 - Onko tapahtuma käsitelty yleisellä tasolla työyhteisössä?
 - Miten ennakoidaan, että vastaavaa ei tapahdu uudestaan?
 - Ovatko työpaikan toimintaohjeet ajan tasalla?

Työntekijän saama palaute

Palaute uhka- tai väkivaltatilanteen tutkinnasta.

ILMOITUS

Ilmoituksen tekijä: Koulutus Esihenkilö

Tapahtuma-aika: 29.01.2024 12:00

Organisaatio: TESTI 1

Tapahtumapaikka: koulu

Tapahtumaselostus: oppilas löi minua

Uhkaaja: Oppilas

Tapahtuman vakavuus (ilmoittajan arvio): Erittäin vakava

Perustelu: Sain luunmurtuman

KÄSITTELY / TUTKINTA

Tila: Valmis

Tutkintaan osallistuneet: Koulutus Esihenkilö

Tutkintapäivämäärä: 29.01.2024

Tarkka selvitys tapahtumapaikasta: koulu

Tarkka kuvaus tapahtumasta: oppilas löi minua

Vaaratilanteeseen johtaneet tekijät:

Odottamaton tilanne

Kohti ennakoivaa turvallisuuskulttuuria

Turvallisuus tehdään yhdessä!

Perusopetuksen työsuojeluvaltuutetut:

Timo Saarinen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
PL 58300 (käyntiosoite Työpajankatu 8)
00099 Helsingin kaupunki
puh. 09 310 80682
gsm 040 661 8937
timo.saarinen(at)hel.fi

Hanna Näremaa-Perälä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
PL 58300 (käyntiosoite Työpajankatu 8)
00099 Helsingin kaupunki
puh. 09-3108 6508
gsm 040-1803707
hanna.naremaa-perala(at)hel.fi

Helsinki

Lukion, aikuiskoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä hallinto- ja tukipalveluiden työsuojeluvaltuutettu:

Tommi Rasilainen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
PL 58300 (käyntiosoite Työpajankatu 8)
00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 20634
tommi.rasilainen(at)hel.fi

Kiitos!

